

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.
 —
 A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a laptulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitótér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyom-
 dászatban és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem költetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Szegénység.

Zombor, 1899. július 22.

Szomorú jelenség tárul nap-nap után szemünk elé. A merre tekintünk, mindenütt nélkülözést, hanyatlást látunk és mindenfelől panaszokat halunk.

A kereskedelem gyöngye lábán áll, az ipar meg épen nyomorúságos helyzetben van. A forgalom látszólag élénk ugyan, de csak szín ez is, mert egy jelszó ural ma mindent és ez: a hitel.

A gyárosoktól lefelé a legutolsó szatócsig és kézművesig mindenki hitelre dolgozik. Hitelbe vásárol és hitelbe ad el mindenki, mert különben nem kelne el semmi, miután ez ma így szokás.

A vevő aztán nem fizet a kereskedőnek és az iparosnak, a kik viszont szintén nem képesek megfelelni elvállalt kötelezettségeiknek. És mivel ez így megy végig az egész vonalon, természetes, hogy a fizetési zavarok általánosak és mindennapiak.

Innen keletkezik az a sok perlekedés, a mely ma bíróságaink munkásságát annyira igénybe veszi és a mely egyik legkiáltóbb jele a szomorú viszonyoknak.

A ki csak néha fordul is meg bíróságainknál, tapasztalhatja, hogy mostanában már olyanok is perelnek, a kik az előtt sohasem fordultak elő az iktató könyvekben. Láthatja továbbá azt is, hogy nemcsak a nagyobb üzletekkel bíró kereskedők perelnek, hanem egész kis üzletecskék balom számba peresítik be követeléseiket.

A szegénység idézi elő ezt is. A nagykereskedő szorítja a kisebbet, ennek is szoritania kell tehát vevőit, hogy valamiképp pénzt szerezessen és kikerülhesse a végrehajtások és árverések költségeit és kellemetlenségeit. Ennek dacára meg nem szűnik a dob peregni és statisztikai adatok igazolják azt is, hogy régóta nem volt annyi csőd, mint mostanában.

Általános bajok ezek. A szegénység nyomai mindenütt észrevehetőek, bárhogyan igyekszünk is azokat leplezni. Szégyeljük egymás előtt bevallani, hogy mi sem vagyunk képesek fölmenteni magunkat e súlyos nyomás alul, de hiába tagadjuk, rossz idők járnak.

Tudjuk ugyan, hogy azért még vannak gazdag emberek, a kik nem érzik ezt a szorongató lidércnyomást, de hát kivételek mindig voltak és lesznek és fájdalom, ma már az ilyenek csak ritkaság számba mennek és az ő példájuk után nem lehet az általános viszonyokat megítélni.

Tény az, hogy ez az imént vázolt sívár állapot jelenleg már sokkal ismeretesebb a nyilvánosság előtt, sem hogy azt akár titkolni, akár szépitni lehetne. Amde emberi gyöngeségünk és főleg hiúságunk még mindig akadályul szolgál abban, hogy noha felismerjük a helyzet tarthatatlanságát, mégis csak nehezen határozzuk el magunkat arra, hogy idejében orvosoljuk a bajt.

S ebben rejtik legfőbb oka a szomorú viszonyok beálltának és állandóságának, mert mindnyájan — legyünk bár gazdagok vagy szegények — szeretjük a kellemest, a szórakoztatót és nemcsak szeretjük, de keressük is a kényelmet.

Csinosan kell öltözködnünk, színházba kell járnunk, néha a vendéglőt is felkeressük, a kirándulásoktól sem irtózkodunk és ha akár megolvasott fizetésünk, akár a rossz üzletmenet miatt egyik-másikra talán nem telnek, azon könnyen tultesszük magunkat, mert: „ugyis csak egyszer élünk.”

Egyszer — igaz, de ezt az egy életet nemcsak kellemesen, hanem okosan is át lehet ám élni. Ha mindenki beérné azzal, a mit számára az élet nyújt, úgy talán kevesebb kellemesen eltöltött nap peregne le az élet homokóráján, hanem bizonyára kevesebb volna az életben előálló akadály is.

Mi lesz ennek az általánosan nyomasztó helyzetnek a vége, képzelnem sem lehet előre. A kibontakozásnak mindenestre meg kell történnie, csak az a kérdés, milyen irányban és milyen eszközökkel kezdődik az meg. A perek, végrehajtások és csődök nem fognak hasznára válni a helyzetnek, mert épen az általános szegénység miatt a peres eljárás sem idézheti elő azt az eredményt, a mely vele céloztatik.

Bennünk a hiba, mindnyájunkban, mi érezzük a káros hatást; nekünk kell annak elenyésztésére iparkodnunk.

Nem akarunk az erkölcsjavítók katedrájáról morált prédikálni, de meg nem állhatjuk, hogy ebben a szomorú időben, a mikor csak kívül van vígasság és fény, belül pedig szegénység tanyázik,

eszébe ne juttassuk mindenkinek azt a magyar közmondást, a mely megvilágítja a helyzetet és egyuttal komoly utmutatóul szolgálhat a jövőre és a mely így hangzik: „ne takarózzál tovább, mint a meddig a takaród ér!”

Vármegyei közgyűlés.

Több sürgős ügy letárgyalhatása végett rendkívüli közgyűlés válván szükségessé, ezen közgyűlés határnapjánul folyó évi augusztus hó 1-e és a szükséghez képest következő napjának reggeli 9 órája tűzött ki.

Tárgysorozat:

1. Földmíveléstudományi miniszteri rendelet a köztenyésztésre szánt magánmének megvizsgálása tárgyában alkotott szabályrendelet módosítása tárgyában.
2. Sopron vármegye közönségének az országgyűlés képviselőházához intézett felirata, a rohamosan terjedő borhamisítás meggátálása tárgyában, melyet pártolás végett közöl.
3. A vármegye közönsége által a Ludovica-akadémiánál és honvédfőreáliskolánál létesített két alapítványi hely közül az 1899—1900-ik tanévtől kezdődőleg betöltendő második helyre nézve a bemutatásra vonatkozó intézkedés.
4. A vármegye alispánjának előterjesztése a honvéd főreáliskolánál és Ludovica-akadémiánál együttesen létesített két alapítványi alapítókéjének mikénti fedezése tárgyában.
5. Alispán mint a kikötött bizottság elnökének jelentése a rendőrfelügyelők által a rendőrség újjászervezésének és nyugdíjügyének rendezése tárgyában benyújtott kérvény iránt.
6. A vármegyei házipénztár és az abban kezelt összes alapok 1898. évi zárszámadásai.
7. Dr. Spitzer Mór felebbezése Zenta város képviselő-testületének Kikircs János napidíjai tárgyában hozott határozata ellen.
8. Bognár Márkus és társainak felebbezése O-Kanizsa község képviselőtestületének a kisegítő mezőőrök felfogadása tárgyában hozott határozata ellen.
9. Az Óbecsei gör. kel. egyházközség felebbezése O-Becse politikai község képviselőtestületének az iskola földek tulajdona tárgyában hozott határozata ellen.
10. Gágics Milán és társainak felebbezése O-Becse község képviselőtestületének a nagyvendéglő bérlete tárgyában hozott határozata ellen.
11. Eckert Mihály és társainak felebbezése B.-Almás község képviselőtestületének a legelő díjak kiszabása tárgyában hozott határozata ellen.
12. Dr. Vojnovits Áron felebbezése O-Becse község képviselőtestületének a rom. kath. hitközség tulajdonát képező ingatlan megvétele tárgyában hozott határozata ellen.
13. Végh Rezső és társai felebbezése Katymár község

A „BÁCSKA” tárcája.

A RÉGI JÓ IDŐKBŐL.

Írta: Del Toró.

— „Nudel mit krén”, „repete”, „noch einmal” — parancsolták a tisztek és parancsolta az öreg Sáromberky Dárius kemény hangon a felszolgáló pincérnek, anélkül, hogy tudta volna azt, hogy mit parancsol . . . és a pincér hordta egymásután, amint parancsolva volt.

Egy dunamenti városkában történt ez abban az időben, amikor még a „vicinálisok” vastalpai nem simultak úgy az anyaföld hátához, mint mostanság, hanem széles, szarga buzatáblák terültek el helyettük és aranykalászaikból nevetve kinálgatták az „életet” mindenfelé; akkor még az egyedüli vasut a tűzes paripa volt, azon járt a földesur egyik pusztaáról a másikra, a harmadik, negyedik dominiumba vendégségbe, vadászatra, dári-dóra, mert akkor nagyon sokszor „fecerunt magnum áldomást”. A filloxera, peronospora nem szűretelte le előre az arany gerezdeket, hanem megbagytá a gazdáknak ezt a kis fáradságot. Volt bor, „quantum satis”.

A paraszt meg a maga „alkalmosságán” igyekezett be a közeli-távoli városba ügyes-bajos dolgait elintézni. Ott megtalálta a cenzált, a cincárt, az örményt, a zsidót, a papot, a fiskálist, sőt még a „város urait” is egy csoportba verődve, a piac közepén, amint a világ eseményeit nagy tüzzel pertraktálták. Megtalált mindent, amire csak szüksége volt.

Akkor még a nihilizmus, anarchizmus, szocializmus, atheizmus és a jó Isten tudja, hogy még miféle „izmus” nem ütötte föl a fejét az ártatlan nép között és nem akarta a társadalmi rendet fenekestől felforgatni. Jó világ volt az nagyon. A dalos pacsirta is, amikor már odafent magát kisírta, leszállt a földre és onnan trillázott szerelmes nótákat az ég felé. Volt is foganatja. Bóven adott az Ur: bort, buzát, barackot, tarka-farku malacot.

Hanem hát a napnak is vannak foltjai, ennek a jó világnak is megvolt a maga árnyéka.

A kávéházakban és vendéglőkben mindenütt ide-

szakadt stílt német kellnernek vitték a tönst, akik csak annyit értettek a mi édes hazánk zengzetes nyelvéből, hogy szépen csengenek az „ezüst huszasok”, meg hogy nagyon jóízű a „puba, fehér kenyér” lágy vajjal bevonva. A katonaság is tiszta német volt. A tisztek csak ezen a nyelven társalogtak és csináltak nagy ribilliót a kávéházakban, kaszinókban, színházakban, bálókban, lányos házakban. Honvédségnek még akkor hire-hamva sem volt.

Kötéllal fogták a legényt katonának, de a magyar legény nem igen akart kötélnek állni. Hiába csalogatta a nóta, hogy: „állj be pajtás katonának, jobb dolgod lesz mint apádnak” — nem fogott a lelkén. Inkább fogta az ekeszarvát és szántott mély barázdákat a fekete földben, mint a pangánatos puskát, inkább hallgatta a villámokat szóró haragos ég menyörgését, mint a harci ágyuk bömbölését. Az megtisztította a lelkét és fölemelte Istenéhez, ez növelte a lelkekkel a „pokol folyóját”.

Hej, haj, régen volt ez nagyon . . . Sáromberky Dárius gazdag ember volt abban az időben. Az egész Sárrét urának vallotta. Lehetett vagy 10000 hold. Innen aztán tavaszkor és ősztön hetenként kétszer-háromszor belovagolt a városba kimulatni magát. Lóháton kellett megtenni ezt az utat, mert tavasszal, hóolvadáskor, meg ősszel a nagy esőzésekkor olyan feneketlen sártenger borította az utakat, hogy aki azokon gyalogszerrel vagy kocsival egyszer keresztül kátyuzhatott és el nem merült, az egész életére penitenciát tartott és holta után egyenesen a menyországba jutott, aki pedig kétszer merte volna megselekedni ezt az Isten-kisértést, az kinjában leimádkozta volna „magyar miatyánkkal” az öreg Istent minden szentjeivel együtt az égről és elkárhozva, testestől-lelkestől a poklok fenekére szállott volna alá.

Azért tilt Dárius bátyánk ilyenkor nyeregbe. Mert nyáron át ki nem mozdult az ó Tuskulánumból, hanem gazdálkodott, hogy legyen miből a sampányeros üvegeket a falhoz röpiteni, ha kell, télen meg az isteni vadászat (gyakran szép asszonyokra is) kötötte le a becses idejét. Mert hát Sáromberky Dárius nemcsak kuruc magyar, de kuruc agglégény is volt. Szittyá vér pezsgett az ereiben. A függetlenségét csak az édes magyar hazáért tudta volna feláldozni, de asszonyért nem.

Minerva és Cupidó, Vénus és Junó és a többi félistennők szerelmes nyilai nem tudtak a szívébe hatolni; visszapatantak arról, mint az acélpáncélról. Nem is házasodott meg. Pedig grófkisasszonyokat is kaphatott volna feleségül. Igaz ugyan, hogy ezeknek a birtokai már csak a holdban voltak, de hát ez nem lett volna nagy baj, mert volt Dárius bátyánknak elég, amiből lehetett a tejbe aprítani. Hanem hát ő független akart maradni a hazáért.

Ez igazi nőmősi virtus; no meg az: „üsd, vágd, nem apád!”

A szép asszony meg a jó ló nála nem sokat numerált. Azt mondta: „mind a kettő nagyon hamar megsántul.”

Igaza lehetett.

Hanem a rossz nyelvek másban keresték függetlenségének az okát; de hát a pletykára nem lehet adni egy fabatkát sem.

Bizonyosan tudta azt Dárius bátyánk, hogy mikor az asszonynak egy kis „migrénje” van és fűrdőbe utazik, mi mindent visz magával, amit a férjének kell őrizni? Megpróbálom Jókával versbe szedni, ha tudom. Ime:

Láda, bőrdő, utitáskák, kuffer,
 Kis doboz, nagy doboz, pádjli, cekker,
 Ridikül, szélvankos, theafőző,
 Necesszér, utibukét, legyező,
 Ibrik, kávémalom, repülő só,
 Keztyűgátító, hajbodorító,
 Sál, bajadér és keztyűgomboló,
 Migréncsepp, ezüst cukortartó,
 Hajpor, glicerint füveg olajjal,
 Mosdó szappan, fekete bagolylyal,
 Kanári kalitkástól, esernyő,
 Vasaló, umbréla és napernyő,
 Mopszli kettő-három, selyem mider,
 Uti nagykendő, kis tükör, vikler,
 Pesztonka, dada, szakácsné:
 És talán kész az egész bagázsé . . .

Ez ugyan nem vers, mert a lábak nagyon sántítanak, hanem — — igaz!

No, ember legyen az a talpán, aki ezt egy szuszra

A katolikus esketés új rendje. A magyar katolikus egyház számára az esketés új rendje készült. A primás székvárosában, Esztergomban ülészik a különböző egyházmegyei tagjaiból alakított országos bizottság, mely meghatározta, hogy ezután a katolikus lelkészek Magyarországon milyen szertartással adják össze a házasság feleket.

Gyógyszertár megnyitás. Pivnicáról írják lapunknak: Pivnicán f. hó 18-án a legnagyobb elismerésének kifejezésével adta át a forgalomnak a megyei főorvos Giovanni de Giovanni Arnold valóban fényesen berendezett gyógyszerárát, mely határozottan lelkét számláló községünknek régen érzett hiányát pótolja.

Ertesítés. A szegedi m. kir. bábaképző intézetnél a legközelebbi — október hó 1-én kezdődő — magyarnémet tanfolyamra 12 tanuló részére egyenként 40 frtnyi állami ösztöndíj van rendszerezve. Felhívom mindazokat, kik azt elnyerni óhajtják, hogy a nagyméltóságú vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumhoz intézett, keresztlevéllel, erkölcsi és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt bélyegtelen folyamodványukat augusztus hó 31-ig hozzám nyújtsák be. Szegeden, 1899. július hó 20-án. Dr. Mann, kir. tanácsos, igazgató-tanár.

Középiskolai tanárok figyelmébe ajánljuk, hogy a magyar kegyes tanítórindfőnöksége a jövő iskolai évre is alkalmazza római katolikus vallású, világi helyettes tanárokat; azért akik alkalmazást kívánnának, forduljanak kérvényeikkel a rendfőnökséghez (Budapest, IV. ker., városháza 4. sz.).

Botrányos esemény. Szabadkáról írják: Dr. Kuthy Béla volt kórházi segédorvos és dr. Csillag Károly a „Bácskai Hírlap” felolós szerkesztője között f. hó 19-én, szerdán este 6 órakor a „Nemzeti kávéház”-ban véres összecsapás történt. A tényállás ez: dr. Kuthy Béla, a ki egy a „Bácskai Hírlap”-ban megjelent cikk által sértve érezte magát, két honvédtiszt által lovagias elégtételt kért dr. Csillag Károlytól, ki az elégtételadásra készen is nyilatkozott, megegyezvén, hogy azért a mit megirt mindenkor helyt áll. Meg volt állapítva a hely is, a hol dr. Csillag Károly segédeknek találkozniok kellett volna. A két honvédtiszt erről értesítette dr. Kuthy Bélát. — Este 6 órakor dr. Kuthy Béla a „Nemzeti kávéház” előtt találkozott dr. Csillag Károlyval s egy kutyakorbáccsal végigvágott rajta. Erre aztán dr. Csillag Károly felkapott egy vasszekeket s hatalmas ütésekkel visszanyomulásra kényszerítette dr. Kuthy Bélát, ki véres fejjel a kávéházba menekült. E sajnálatos jelenet után dr. Kuthy Béla segédei megjelentek dr. Csillag Károlynál és kijelentették, hogy résztvevő a kihívást meg nem történnék tekintik. Dr. Csillag Károly ezzel az ügyet magára nézve befejezték tekintheti. Dr. Kuthy Béla azonban — mint értesültünk — dr. Csillag Károly ellen a helybeli kir. járásbíróshoz panaszfeljelentést adott be, melyben kéri dr. Csillag Károlyt könnyű testi sértésért megbüntetni.

Gyógyszereszek kérelme. Jelentették a minap, hogy a belügyminiszter megtiltotta a gyógyszereszeknek, hogy a poralaku gyógyszerek tokját fuvással nyissák ki és elrendelte, hogy e célra arra való gépet használjanak. A rendelet július hó 1-én lépett életbe. A gyógyszerész egyesület most arra kérte a belügyminisztert, hogy a rendeletet ez év végéig függessze fel, mert a gépek beszerzése rövid volt az idő és a rendelet végrehajtására több munka erő szükséges.

Botrány a postán. Az „Ó-Becse és Vidéke” írja: Sajnálatos botrányt rögtönzött szerdán a kora reggeli órákban két vidéki úri ember a m. kir. postahivatalban. Egész éjjeli mulatás után zenezővel mentek a postára, hogy sürgönyözzenek, és mig az egyik a sürgönyt írta, addig a másik megfedkezett magáról a hivatalban, a miért a szolgálatban levő postatiszt kénytelen volt rendreutasítani az illetőt. S miután még ok sértették a postatisztet, az rendőrt küldött el, hogy a magukról megfedkezett embereket a postahivataltól távolítsák el. A megérkezett rendőrök felhívására az egyik ur csakhamar eltávozott, mig a másik bivatkozva arra, hogy állami tisztviselő, tiltakozott a rendőri beavatkozás ellen s nevé sem akarta megmondani. A zajos vitára persze nagy népsődület torlódt a posta elé és épen e percben érkezett oda reggeli sétájából a postafőnök, a ki rögtön az ott levő postatiszthez fordult, hogy neki jelentést tegyen röviden a történetről. A jelentést tevő tiszt még be sem fejezhette szavait, mikor az idegen ur vissza nem adható szavakkal rátámadt a postatisztre és hazugnak nevezte, sőt karját emelte rá. A főnök a nevé követelte a hangos urnak, de ez nem mondta meg, miért is a rendőrköz fordult azzal, hogy vezessék el a posta elől ez urat, mert már elég volt a botrányból s megjegyezte, hogy a nevé megtudva, majd jelentést tesz. A feljelentés szót hallva az idegen, rátámadt a főnökre, hogy „jegyző ur engem nem fog feljelenteni” és megragadta mellén a ruháját falhoz szorítá, s miután felszólításra sem engedte el, a főnök önvédelemből botjával a karjára ütött. Ekkor már közelétek a rendőrök és az őrtanyára vezették, ahol bevallva nevé, szabadon bocsátották azonnal. Később a rendőrség a másik urnak a nevé is megtudva, jelentést tett az esetről felsőbb helyen. Úgy halljuk, hogy a postafőnök is jelentést tett saját felesleges bátóságánál, viszont azouban az idegenek is feljelentették a postafőnököt és a rendőroket. — Nem akarjuk e sajnós esetet részleteiben méltatni, de az mindenesetre sokkal súlyosabb beszámítás alá esik, ha ily esetet nem paraszt emberek, hanem urak követnek el. — Nem felel meg a valóság ama híresztelés, mintha a postafőnököt táviratilag avagy másként is, provokálták volna ez ügyből kifolyólag és téves azon hire is az egyik helyi lapnak, mintha a főnök szövetségbe eredt volna az illetők bármelyikével, a mely a dolgot elmérgesítette volna.

A megrögzött gonosztevő. Már többször szivta a börtön levegőjét ifj. Tomasi Antal birhedt betörő — írja bajai tudósítónk — de még sem akar a javulás útjára térni. Csak nemrég itélték el 3 évi fegyházra, amit még le sem tilt, máris újabb betöréseket követett el és pedig Tohr Mihálynál és Jenei Teréznel, mindenütt felpakolt, ami keze ügyébe esett. Ez azonban még nem volt neki elég, feleségét is meg akarta gyilkolni. A napokban valami ételnevet vásárolt, abba mérget kevert és feleségének adta oda. Az asszonynak azonban már az első falatnál gyanus volt az étel, elvitte a gyógyszerészhez, aki mérget talált benne. Az asszony feljelentette és a jó madarat elcsípték és bevitték Szabadkára az ügyesség börtönébe. A gonosztevő azonban örülést szinlel, amiért is megfigyelés alatt áll.

Bács-Kula a szegedi országos kiállításán. A szegedi országos gazdasági kiállításán való részvétel tárgyában nagyobb értekezletet tartott f. hó 16-án a kulai gazdaközönség dr. Széchenyi Tamás főszolgabíró és tövisi Rác György nagybirtokos vezetésével. Az értekezletet dr. Széchenyi Tamás nyitotta meg, rövid megnyitó beszéddel méltatván az összejövetel célját, mire tövisi Rác György vette át a szót és hosszasan fejtegette a kiállítás üdvös voltát és azon előnyöket, melyek a kiállítás való részvételből a gazdaközönségre hárulnak. Miután még azt is bejelentette, hogy a kiállítás való részvétellel a gazdaközönségre semmiféle költség vagy kiadás nem hárul, mert az összes költségeket: az oda- és visszazárlási, valamint a kiállítás helyi és egyéb gondozási költségeket a megyei gazdasági egyesület a sajátjából fedezi, az értekezlet elhatározta, hogy a kiállítás Kula gazdaközönsége is minél tekintélyesebb számban részt vesz és a további teendő végzésére egy 11 tagu bizottságot választott.

Tóth Kálmán unokahuga. A csikági magyar konzul a belügyminiszternél Tóth Kálmán költő családjá után tudakozódik. Azt írja a konzul, hogy Tóth-Kerker Julia franklini (Jóva-állam) lakos azt valolta, hogy apja Tóth Sándor, Tóth Kálmán magyar költőnek a testvére volt s 1848-ban mint előkelő katonatiszt résztvevett a szabadságharcban. A szabadságharc után mint emigráns ment Amerikába, ahol 1864-ben meghalt. Tóth Julia állítása szerint édes apjának nagyobb birtoka volt Magyarországon. A konzul tehát arra kéri a belügyminisztert, tudja meg, hogy Tóth Sándornak van-e élő rokona Magyarországon s mi történt Tóth Sándor birtokával. A belügyminiszter a konzul átiratát azzal küldötte meg a fővárosnak, hogy Tóth Béla író, a nagy költő fiát hallgassa ki.

Halálozás. Schwell Vince ujvidéki kereskedő július hó 18-án negyvenhat éves korában Ujvidéken elhunyt.

Csatornába fult fu. O Becseről írják: Mult pénteken délután az új Ferencz-csatorna megkövetelte első áldozatát. Néhány gyermek furdót a csatorna hidon tuli részében s köztük az alig 7 éves Dzsillitov Osedomir, aki nem tudván uszni, a mélybe merült, a miről társai értesítették a szomszédokat, mert szülei künn dolgoztak a földekben. A hullát este felé találták meg.

Csödök. Skriván Antal ujvidéki kereskedő ellen. Bejelentési határidő augusztus hó 30. — Officiorovits Mita adai kereskedő ellen. Bejelentési határidő szeptember hó 4.

Meghalt a csónakban. Két bajai halász: Neubauer Antal és Sebestény Tamás a mult vasárnap csónakba tilt s fölfelé evezett a Dunán. Az egész héten a Duna hátán voltak s a napokban Gőd mellett kötöttek ki. Lefeküdtek a könnyű alkotmányba s elaludtak. Sebestény, midőn reggel felébredt, megrémülve vette észre, hogy Neubauer holtan fekszik a csónakban. Rögtön bevezett O-Budára s jelentést tett a dologról a kapitányságon. A halottat a boncoló-intézetbe vitték. Valószínű, hogy szívzselésztés ölte meg.

Csöd. Czipresz Jakab ujvidéki ékszerkereskedő ellen csöd nyitattott. Bejelentési határidő szeptember 1.

Az ellopott rendőr. A maga nemében párját ritkító „lopás” történt a napokban éjjel Szabadkán. Eddig ismeretlen tettesek „ellopták” Tóth István rendőrszemelt állomáshelyéről, ki egy utcasarkon teljesítette szolgálatát. A „tolvajok” hátulról orozva támadták meg s a nélkül, hogy egy hangot ejthetett volna, az egyik szeméit kötözte be, a másik szájába kendőt tömött, a harmadik pedig kezét-labát kötözte össze s így tehetetlen állapotában kocsira tették s a város batarában levő bajai szőlőbe vitték s ott egy fa alá helyezték s ott hagyták. A tettesek megszöktek s a rendőr semminemű felvilágosítást adni kilitűkről nem tud, mert se nem látott, se nem hallott. A szerencsétlen „corpus delicti”-t egy munkásember találta meg bajnalban s megszábadította kinos helyzetéből. A tetteseket erőlyesen nyomozzák.

Lövöldöző vő. Pacserra házassodott Molnár István nemes-militicsi lakos s itt apósának földjén gazdálkodott, azonban nem nagy barátságban lehettek egymással, mert a hét elején Molnár berugott állapotban összeveszett apósával s felkapva egy revolvert, apósára és anyósára reá lött, miközben kezén maga is megsértült. Elfogatott s a járásbíróshoz bekisérte, hol vizsgálati fogságban ilve gondoskodik, hogy minek is van após, hamár anyós úgy is van.

A baby. Az öreg Tom elfelejtett megnőstülni, Következésképp szerette a gyerekeket. Feltette magában, hogy leleplezi a sok nyafogó sementimentalistát, aki mindig cukrosnak tartja a gyerekeket. Tom tehát otthon maradt s figyelt. Baby egy óra alatt a következőket tette:

1. Egy negyed óráig szakadtlanul bőgött.
2. Tom ur hajából és szakállából annyi hajat tépett ki, hogy teletömthette vele a pamlagvankost.
3. A tapétát a tűzpiszkálóval bökölte.
4. Ráült egy üvegvázára s eltörte.
5. Lenyelt hat gombot s egy fél gombolyag pamutot.
6. A munkakosarat feldöntötte s a tűzre tette.
7. A macska fejét egy csészébe akarta dugni.
8. A viaszabát fejbe títötte, aztán a törött baba testével szöget vert a papája cilianderjébe.
9. Leesett a pamlagról s két drága vázát rántott le magával.
10. Sétapálcával beültött két ablakot.
11. Beleesett a szentartóba s bepiszkította a ruháját.
12. Meggyújtotta a szőnyeget.
13. A diván alá bujt s addig nem jött ki, mig Tom ur egy üveg beföttel ki nem esalta.
14. A szék lábai közé szorult s addig ki nem jött, mig a lábakat ki nem törtelte Tom.
15. Egy lábost tejet öntött az édesanyja házi cipőibe.
16. Végre, mikor mamája hazajött, elébe szaladt, leesett a lépcsőn, bevverte az orrát s elszakította a ruháját.

Közgazdaság.

Cukorrépa termelésünk hibái.

Sajátságos jelenséggel találkozunk mezőgazdánk körében a cukorrépa termelés terén. Mig ugyanis évekkel ezelőtt szerencsésnek vallhatta magát az, ki valamely cukorgyárral szerződéses viszonyba léphetett a répa termelése illetve szállítása iránt, addig ma csaknem megfordítva áll a dolog, örül a gyáros, ha termelőre talál s ha kap is egyet, a következő évben már csak erős kapacitásokkal sikerül a gazdát rávenni, hogy a termelést

folytassa. Gazdáink azt mondják, nem érdemes a termelést bajlódni, mert nem fizeti ki magát. Keveset terem drága a megmunkálás, sokba kerül a kiszedés, sok bajjal jár a gyárba való fuvarozás, rosszul váltja be a gyár. Ezek azon panaszok, melytől gazdáink nem tépitanak. Nézzük csak igaz-e ez? Ha keveset terem a répa, annak egyedüli oka maga a gazda. Legyen a gazda kissé körültekintőbb, járjon el a termelés terén okosabban, lesz akkor aratás bőven. Az első hibát azzal követik el a termelők, hogy nem adnak a répának megfelelő talajt; már pedig alig találunk oly növényt, mely a talaj iránti követeléseiben oly nagy igényeket támasztana, mint a cukorrépa. Kiterjed ezen igénye nemcsak fizikai tulajdonságaira, hanem tápanyag gazdagságára is s megfelelő akkor lesz, ha mélyrétegű, televényes, mézstartalmu olyan vályogtalaj, mely tápanyagokban hiányt nem szenved. Ez utóbbi feltételek sikeres megoldása a legnagyobb nehézségbe ütközik, mert ismeretes azon káros hatás, melyet a istállótrágya a cukorrépa minőségére gyakorol. Ha közvetlenül a cukorrépa alá használjuk az istállótrágyát, javul ugyan a termés mennyisége, de e minőség rovására, ha pedig elhagyjuk a trágyázást, nagyon csekély a termés eredménye. A bajon úgy kell tehát segíteni, hogy a cukorrépa előveteményei alá használunk istállótrágyát, közvetlenül a cukorrépa alá szuperfoszfátot, tavaszsal elszórva, röviddel a vetés előtt. A talajt, illetőleg még azon hibával találkozunk, hogy annak megművelésére nem nagy gondot fordítanak. Tudvalevő, hogy a cukorrépa mely gyökérréteget bir; olyannal, mely néha egy-két méter mélységre is lehatol és innét veszi a fejlődéséhez szükséges tápanyagot. A talaj megművelésénél okvetlenül arra kell tehát ügyelni, hogy az ne csak a felsőbb rétegekre terjedjen ki, hanem az alsókra is s miután a gyakorlat eléggé igazolja azt, hogy mélyen művelt talajban jobban diszlik a répa, mint csekélyen műveltben. Szabályul kell venni azt, hogy ősszel a talaj mély művelése soha se maradjon el. Egy másik hiba a termelés terén az, hogy a vetőmagul idegen magot használunk s nem hazait, nem olyant, mely nálunk már meghonosodott. Bármily jónak hirdetet is valamely idegen répának, az jó tulajdonságait sohasem képes érvényre juttatni. A cukorrépa termelő gazdának tehát magának kellene a magot előállítani és pedig nemcsak az alak szerinti kiválogatás, hanem a cukortalom vizsgálati eredménye alapján.

A termelők azon panaszja, hogy a cukorrépa megmunkálása drága, kétséget nem szenvedhet oly vidéken, hol napszámerő nincs.

De elvégre e bajon is segíthetünk a munkások telepítése által. Végül azon ellenvetés, hogy gyáraink rosszul váltják be a répát, véleményünk szerint szintén nem állhat meg, mert a mai adóztatások mellett a gyárosok többet nem adhatnak. Vegyük figyelembe a termelők a termelésre vonatkozólag fent írottakat s meg fognak győződni arról, hogy a terméseredmény javulni fog, ha pedig az javul, úgy jövedelmünk is kétségen kívül emelkedni fog.

Felolós szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptalajdonos és kiadó:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

13413/1899. P.

Hirdetmény.

A szabadkai kir. törvényszék, mint urbéri bíróság közhírré teszi, hogy dr. Klenáncz György bajai ügyvéd által képviselt Kubatov Ignác és társai garai birtokosok kérelme folytán a Bács-Bodrogh vármegyébe bekebelezett Gara községben levő urbéri telki földbirtokosokra nézve a tagosítási eljárást megindította s illetve hason számú végzésével elrendelte, hogy az érdekelt birtokosok az 1836. évi X. t. c. és az 1871. évi 53. t. c. értelmében az alább irt módokat szerint s az alább irt helyen és időben megszavaztassanak arra nézve, hogy a törvény által megkivánt része a birtokosoknak óhajja-e a tagosítást.

E célból első sorban is a községi előjáróság által egybeállított szavazó-lajstrom 1899. évi augusztus hó 1-től 1899. évi szeptember hó 21-ig Gara községhezánál az előjáróság felügyelete alatt közszemlére lesz téve, mely idő alatt a hivatalos órákban minden érdekelt jogosítva van a szavazó-lajstromot betekinteni.

A szavazó-lajstromok elleni netáni felszólamlások 1899. évi szeptember hó 22-én d. e. 9 óratól 12 óráig jelenthetők be Gara községhezánál a kivüldött törvényszéki bíró előtt; ki azon felszólamlásokat nyomban el is bírálndja. Az ezen idő után bejelentett felszólamlások figyelembe nem vétetnek.

A szavazás határnapján Gara községhezához ugyanazon napnak **1899. évi szeptember hó 22-ének d. u. 3 órája tüzetik ki** s a szavazás addig folytatattik, mig jelentkezők folyton vannak, ha a jelentkezés megszakad, fél órai zárhatáridő tüzetik ki egy izben, s az ez alatt jelentkezők szavazatainak kivételén után a szavazás berekesztetik.

A szavazásra vonatkozólag megállapittatik még,

1. Azon birtokosokról, kik a szavazáshoz nem járulnak, az fog vélelmezettetni, hogy a tagosítást kívánják s ehhez képest ezek birtoka a tagosítást kívánók birtokához fog számittatni.
2. Közös birtoknál csak valamennyi jogosult együttes és egybehangzó nyilatkozata alapján történhetik szavazás.
3. A kiskorúak és gondnokoltak birtoka a tagosítást óhajtók birtokához számittatik.
4. Meghatalmazott általi szavazás csak akkor fogadtatik el, ha a meghatalmazás közjegyzőileg vagy a községi előjáróság által hitelesítve van.
5. A szavazó-lajstrom elleni panaszok felvételével és elbírálásával, valamint a szavazatának megjelítésével dr. Koller Kálmán kir. törvényszéki bíró bizatik meg.

Szabadkán, 1899. évi július hó 15-én, a kir. törvényszék mint urbéri bíróság.

POLGÁR s. k.,

elnök.

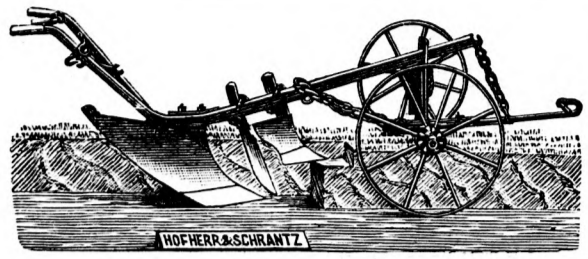
Hirdetmény.

Mint az ó-sztapári vadászati jogbérlő, ezennel közhírré teszem, hogy a vadászati területjegyek az 1899—1900. vadászati évre **4 frt évi díj mellett**, nálam válthatók.

Ó-Sztapár, 1899. július 15.

Popovits Mladen,
m. kir. postamester.

3—3

Bátorkodunk tisztelettel értesíteni, hogy

UJVIDÉKEN,

Petőfi-utca 38. szám alatt

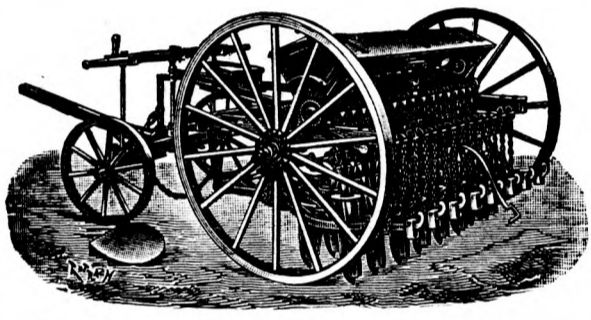
nagy raktárt nyitottunk, melyben mindennemű gyártmányunkból

állandó gépkiallítást

tartunk és kérjük, szíveskedjék **gazdasági gépekben** beálló szűkségeit végett bizalommal képviselőnkhez **BAYER FERENCZ** urhoz (Ujvidék, Petőfi-utca 38. sz.) fordulni. Budapest, 1899. június hóban.

Kiváló tisztelettel

12—5 **HOFHERR és SCHRANTZ.**

Kis gazdaság,

mely áll: 24 hold (1600 □ öl) szántóföldből, 6 hold legelőből, nagy lakházból, két nagy gazdasági épületből és házi kertből, előnyös feltételek mellett eladó. Esetleg bérbe, vagy feles művelésre is kiadatik. Az épület igen alkalmas kereskedésnek, vagy vendéglőnek is.

Bővebb értesítést ad a tulajdonos

Jellinek Márkó,
Brood, (Száva mellett.)

749. szám.
kig. 1899.

Árlejtési hirdetmény.

Plávna község alulirt előjárósága ezennel közhírré teszi, hogy a jegyzői laknál építendő istálló munkálata 1899. évi augusztus hó 6-án d. u. 3 órakor tartandó nyilvános szóbeli árlejtésen 1464 frt 42 kr kikiáltási árban, melynek 10% bánatpénzként lesz leteendő, ki fog adni. Terv, költségjegyzék s a feltételek az előjáróságnál megtekinthetők.

Plávna, 1899. évi július hó 13-án.

Kugler Béla, **Simits János,**
jegyző. 3—1 bíró.

2818. szám.
1899.

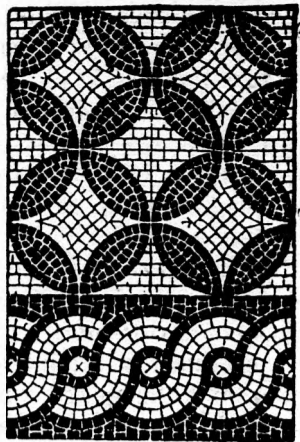
Pályázat.

Alulirt községi előjáróság ezennel közhírré teszi, hogy a község határában nagymérvben mutatkozó foglalkozásoknak szakértő mérnök által való felmérésére pályázatot hirdet.

Minélfojva felhívunk mindazon oklevéllel bíró szakértő mérnököt, kik ezen munkát teljesítését felvállalni óhajtják, hogy az ebbeli szándékukat alulirt községi előjáróságnál lehetőleg személyesen és mentől előbb jelentenek be, annyival is inkább, minthogy a rendelkezésére bocsajtható térképek áttekintése után a munkát teljesítésére vonatkozó szerződés a képviselőtestület utólagos jóváhagyása reményében megköthető volna.

Adán, 1899. évi július hó 16-án.

Király Lajos, **Török Péter,**
jegyző. 2—2 bíró.

NOVÁK G.

márvány, mozaik és cementárúk

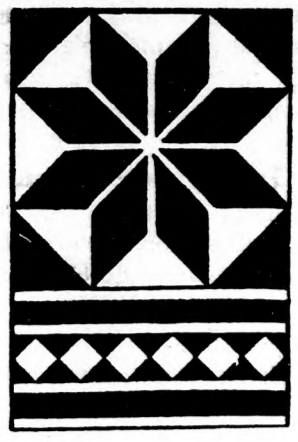
gyári fióküzlete:

Zomborban,

megyeháztér Odry-féle házban.

Képviselője és üzletvezetője.

Csavrak Mihály.

Elvállal mindennemű cement munkát, ugymint:

gránit terrasót, fürdőkádak felállítását és kapubejárók keramitlapokból

betonburkolatba való lerakását,

nedves lakások és falak szárazzátételét, pincék és padlások, magtárak betonrozását,

sirkőlapok készítését.

Raktárt tart nagy választékban műcement, mozaik-keramit és metlachi lapokból, valamint agyagcsövekből.

Beocsini portlandcement és hydraulikus mész nagyban és kicsinybeni eladása. 10—7

1132. szám.

1899.

Pályázati hirdetmény.

Gara községben leköszönés folytán tresedésbe jött két gyalogrendőri állásra ezennel pályázat nyitattik.

Felhívunk az ezen állásra pályázni óhajtók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket alulirt községi előjáróságnál **folyó évi július hó 28-ig** annál inkább is nyújtsák be, mivel a későbbben érkezők figyelembe vételét nem fogjuk.

Ezen állás javadalmazása 200 frt évi fizetés, mely havi utólagos részletekben fog Gara község pénztárából kiutalványoztatni.

A megválasztott a választás napján állását azonnal elfoglalni s rubázátát pedig saját költségén beszerezni köteles.

Gara, 1899. évi július hó 18.

Pencz Ádám, **Kling András,**
jegyző. bíró.

Pályázati hirdetmény.

Tovarisova községében elbocsajjtás folytán tresedésbe jött és havi utólagos részletekben fizetendő évi 300 frttal javadalmazott községi gyalogrendőri állásra ezennel pályázatot nyitunk.

A rendőr köteles az egyenruhát sajátjából beszerezni, míg ellenben a felszerelési cikkeket a község fizeti.

Felhívunk mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy sajátkezűleg irt kérvényüket a keresztlevelel, magyar honosságuk és erkölcsi viseletüket igazoló hatósági, ugy testi épségükről szóló községi orvosi és eddigi alkalmaztatásukat előtűntető egyéb bizonyítványokkal felszerelve, alulirt előjáróságnál **folyó évi augusztus hó 5-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

A német nyelv szóbeli és lehetőleg írásban bírása okvetlen szűkséges.

Torzán, 1899. évi július hó 20-án.

2—1

Előjáróság.

Hirdetmény.

Az „Első vaskuti segélyszövetkezet“ az összes tagoknak és érdekelteknek tudomására adja, hogy az **1899. évi július hó 1-től ez évi december hó 31-ig a**

részvénykifizetést eszközli,

az elmúlt 1894—1898-ik üzletekre. Ha tehát a szövetkezeti tagoknak, avagy érdekelteknek valamely követelésük van a szövetkezettel szemben, azt a jelzett félévben keresztül érvényesítsék, mert azontul a szövetkezet a kereskedelmi törvény 249. §. értelmében, a követeléseket tekintetbe nem veheti.

Kelt Bács-Vaskuton, 1899. július hó 8.

Az igazgatóság nevében:

PILGER NÁNDOR,
igazgató.

3—3

842. szám.
kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Kovil-Szt-Iván községében lemondás folytán megüresedett állandó gyermekmenedék házban alkalmazandó dajka állásra ezennel pályázatot nyitunk és felhívjuk a folyamodókat, hogy kérvényeiket okmányokkal felszerelten alulirt község előjáróságainál legkésőbb **folyó évi augusztus hó 10-ig** nyújtsák be.

A dajka évi fizetése 180 frt.

Kovil-Szt-Iván, 1899. július hó 19.

Borovszky Ferenc, **Pacsarics Ilia,**
jegyző. bíró.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

Építési árlejtési hirdetmény.

Zomborban a m. kir. kinestári ügyészség hiv. helyiségében 1899. évi augusztus hó 8-án d. e. 8 órakor a zombori m. kir. kinest. ügyészségi hivatal épület javítása és átalakítása iránti munkálatok 1164 frt 68 kr kikiáltási árral vállalatba adni fognak.

2513. szám. 1899.

Hirdetmény.

A földmívelésügyi m. kir. miniszter ur az 1899. évi július hó 16-án kelt 42757/VI—1. számú rendeletével az Apatin vidékén létesítendő telepes községben építendő elemi népiskola és mellékhelyiségek helyreállítását 12126 frt 37 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkák kivitelének biztosítása céljából az **1899. évi augusztus hó 12. napjának délelőtti 11 órájára** a zombori m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdtetik.

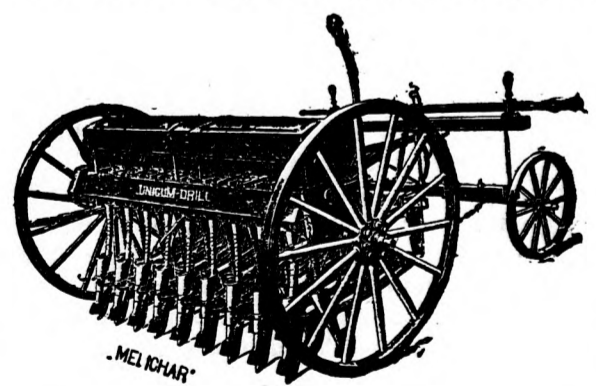
A versenyezni óhajtók felhívunk, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtti 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fogjuk vétetni.

Az ajánlatokhoz az általános feltételekben előirt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz vagy a bánatpénznek az állampénztárnál (adóhivatalok, vámbivatalok, sóhivatalok stb.) történt letételét igazoló pénztári nyugta csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Zomborban, 1899. évi július hó 19-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Van szerencsém a nagyérdemű gazdaközönség becses tudomására hozni, miszerint a **Melichar-féle** szabadalmazott és a kontinensen legjobbnak elismert és legelterjedtebb

Unicum Drill sorvetőgépek

kizárólagos képviselőt Bács-Bodrogh megye területére elnyertem és ezekből ugy **bajai**, valamint **bács-kulai**, **titeli** és **ó-becsei** üzleteimben állandóan nagyobb raktárt tartva, lehetővé tevé ezzel az azonnali leggondosabb kiszolgálást.

Az **Unicum sorvetőgépek** előnyei más vetőgépek felett ma már annyira ismertek, hogy azokat külön kiemelni szűkségtelen, ugyanazért is azon tiszteletteljes kérelemmel fordulok az igen tisztelt gazdaközönséghez, szíveskedjék becses rendelményeivel engem bizalommal felkeresni és én előre is biztosítom a leggondosabb kiszolgálásról.

Árjegyzékkel és árajánlattal szívesen szolgál

SZÜCS ÖDÖN

*—11 mezőgazdasági gépgyára **Baján.**